

СУ „ЦВЕТАН РАДОСЛАВОВ“
5250, гр. Свищов, ул. “Черни връх” № 66,
тел. 0631/ 6 40 09, e-mail: info-300814@edu.mon.bg

Утвърждавам:

Директор: Мариана Маркова

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

**за намаляване броя на отсъствията на учениците,
превенция на преждевременното напускане на училище
и реинтегриране на отпаднали от образователната система
за учебната 2026/2027 година**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата програма определя основните политики, мерки и дейности на СУ „Цветан Радославов“ – гр. Свищов, насочени към редовното посещение на училище, активното участие на учениците в образователния процес, предотвратяване на натрупването на отсъствия, превенция на риска от преждевременно напускане и подкрепа за връщането и трайното включване на отпаднали ученици в образователната система.

Програмата се основава на принципа, че отсъствията са резултат от различни взаимосвързани фактори и изискват навременна, последователна и индивидуализирана реакция. Акцентът е върху ранното установяване на риска, позитивната училищна среда, партньорството с родителите и координираното взаимодействие с компетентните институции.

II. НОРМАТИВНА И СТРАТЕГИЧЕСКА ОСНОВА

- Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО);
- Наредбата за приобщаващото образование и действащите изменения и допълнения;
- Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
- действащите подзаконови нормативни актове, регламентиращи организацията на училищното образование, подкрепата за личностно развитие и отчитането на отсъствията;
- Правилника за дейността на СУ „Цветан Радославов“ и останалите вътрешни документи на училището.

При изпълнение на програмата се прилагат действащите към момента на извършване на конкретното действие нормативни изисквания. При промяна в нормативната уредба програмата се актуализира при необходимост.

III. АНАЛИЗ НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО СЪСТОЯНИЕ И РИСКОВИ ФАКТОРИ

В действащата училищна програма са идентифицирани икономически, социални, педагогически, психологически и етнокултурни фактори, които могат да доведат до чести отсъствия и риск от отпадане.

За учебната 2026/2027 г. тези фактори следва да се проследяват съобразно конкретната ситуация в училището и индивидуалните потребности на учениците.

- Икономически фактори – финансови затруднения, безработица, затруднен достъп до учебни ресурси и транспорт;
- Социални фактори – недостатъчен родителски контрол и подкрепа, семейни затруднения, миграция или продължително отсъствие на родител;
- Педагогически фактори – затруднения в усвояването на учебното съдържание, пропуски в знанията, ниска мотивация, трудности при адаптацията;
- Психологически фактори – тревожност, ниска самооценка, конфликти, проблеми с връстници или учители, липса на чувство за принадлежност;
- Здравни фактори – здравословни затруднения и други обстоятелства, влияещи върху редовното посещение;
- Риск от социална изолация или недостатъчно включване в училищния живот.

IV. ОСНОВНА ЦЕЛ

Създаване на устойчива училищна система за превенция, ранно идентифициране и ефективна подкрепа на ученици с повишен риск от отсъствия и преждевременно напускане, чрез позитивна образователна среда, индивидуален подход, активно участие на родителите и ефективно междуинституционално взаимодействие.

V. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

1. Намаляване на отсъствията, особено на отсъствията по неுவажителни причини.
2. Повишаване мотивацията на учениците за посещение на училище и участие в учебния процес.
3. Ранно идентифициране на ученици в риск и предприемане на навременни превантивни мерки.
4. Подобряване на образователните резултати чрез допълнителна подкрепа, консултации и преодоляване на обучителни дефицити.
5. Изграждане на позитивен училищен климат, чувство за принадлежност и сигурност.
6. Утвърждаване на ефективно партньорство между училището, семейството и институциите.
7. Предотвратяване на преждевременното напускане и подкрепа за реинтеграция на отпаднали ученици.
8. Проследяване на ефективността на предприетите мерки чрез ясни индикатори и периодичен анализ.

VI. ЦЕЛЕВИ ГРУПИ

- ученици с повишен брой отсъствия;
- ученици с повтарящи се отсъствия по неுவажителни причини;
- ученици с ниски образователни резултати и натрупани обучителни пропуски;
- ученици, за които са установени социални, семейни, психологически или други рискови фактори;
- ученици със специални образователни потребности и други ученици, нуждаещи се от допълнителна подкрепа;
- ученици, които са прекъснали обучението си и подлежат на реинтегриране.

VII. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

- превенция и ранна интервенция;
- индивидуален подход и съобразяване с потребностите на ученика;
- позитивна дисциплина и уважение към достойнството на ученика;
- партньорство с родителите;
- екипност и междуинституционално взаимодействие;
- приобщаване и равен достъп до образование;

- конфиденциалност и защита на личните данни;
- проследяване на резултатите и периодична оценка на ефективността.

VIII. ОСНОВНИ МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ

1. Ранно идентифициране и мониторинг

- Ежемесечен анализ на отсъствията по класове и паралелки от класните ръководители и ръководството.
- Проследяване на динамиката на отсъствията, а не само на общия им брой.
- Идентифициране на ученици с повтарящ се модел на отсъствия и оценка на причините.
- Своевременен разговор с ученика и родителя при установен риск.
- Водене на документация за предприетите мерки и резултатите от тях.

2. Индивидуална подкрепа на учениците

- Индивидуални разговори и консултации с ученика.
- Изготвяне на индивидуален план за подкрепа при необходимост.
- Допълнителна работа за преодоляване на пропуски в знанията и уменията.
- Включване в занимания по интереси, клубове, спортни и творчески дейности.
- Включване в училищни инициативи, състезания, проекти и доброволчески дейности.
- Осигуряване на подкрепа от педагогически съветник, психолог, ресурсен учител и/или други специалисти според потребностите.

3. Позитивна и приобщаваща училищна среда

- Създаване на условия всеки ученик да има възможност за изява и успех.
- Популяризиране на добрите постижения на учениците.
- Прилагане на интерактивни и практически форми на обучение.
- Превенция на тормоза, агресията и социалната изолация.
- Подкрепа на ученическото самоуправление и включване на учениците в решения и инициативи на училищната общност.
- Развитие на чувство за принадлежност към класа и училището.

4. Работа с родители

- Своевременно информиране за отсъствията, успеха и поведението на ученика.
- Индивидуални срещи с родители при повишен риск.
- Разясняване на правата и задълженията на родителите и възможностите за подкрепа.
- Организиране на тематични срещи и инициативи за партньорство между родители и училище.
- При необходимост – насочване към компетентни институции и социални услуги.

5. Междунституционално взаимодействие

- Сътрудничество с Община Свищов, РУО, ДСП/ОЗД, МВР и други компетентни институции съобразно конкретния случай.
- Участие в дейностите по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система.
- Предоставяне на необходимата информация и предприемане на действия в рамките на компетентността на училището.
- Работа с обществен съвет, ученическият съвет, НПО, местни организации и други партньори при възможност.

6. Подкрепа при обучение в електронна среда

- Поддържане на работещи канали за комуникация с учениците и родителите.
- Осигуряване на достъп до учебни материали и задания при необходимост.

- Проследяване на участието и изпълнението на учебните задачи.
- Своевременно съдействие при технически, организационни или образователни затруднения.
- Планиране на плавно възстановяване на присъственото участие след периода на дистанционно обучение.

7. Реинтеграция на отпаднали ученици

- Установяване на причините за прекъсване на обучението.
- Контакт и партньорство със семейството и компетентните институции.
- Подкрепа при възстановяване на връзката с училището.
- Оценка на образователните дефицити и планиране на необходимата подкрепа.
- Постепенно включване в учебни, социални и извънкласни дейности и проследяване на адаптацията.

IX. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

№	Дейност	Отговорници	Срок
1	Анализ на отсъствията и идентифициране на ученици в риск	Директор; ЗДУД; класни ръководители; педагогически съветник; психолог	Ежемесечно и при необходимост
2	Индивидуални разговори и консултации с ученици в риск	Класни ръководители; педагогически съветник; психолог; учители	При необходимост
3	Индивидуална работа за преодоляване на обучителни затруднения и пропуски	Учители; ресурсен учител; специалисти за подкрепа	През учебната година
4	Своевременно информирание и работа с родители	Класни ръководители; учители; педагогически съветник	При необходимост; ежемесечен мониторинг
5	Включване на ученици в риск в занимания по интереси, спорт, клубове, проекти и училищни инициативи	Учители; ръководители на групи; ученически съвет	През учебната година
6	Популяризиране на добрите постижения и позитивното поведение	Директор; учители; класни ръководители	Постоянен
7	Превенция на тормоза, агресията и социалната изолация	Психолог; педагогически съветник; класни ръководители; учители	Постоянен
8	Осигуряване на ресурсна и друга допълнителна подкрепа съобразно потребностите	ЕПЛР; ресурсен учител; специалисти	При необходимост
9	Сътрудничество с институции и външни партньори	Директор; определени служители; екипи за обхват	При необходимост
10	Проследяване на ученици, възстановили посещението след продължително отсъствие	Класни ръководители; педагогически съветник; психолог	Най-малко 1 месец след възстановяване
11	Подкрепа при обучение в електронна среда	Класни ръководители; учители; педагогически съветник	При необходимост
12	Реинтеграция и проследяване на отпаднали/върнати ученици	Директор; класни ръководители; екип за подкрепа; компетентни институции	При конкретен случай
13	Периодичен отчет за изпълнението и ефективността на мерките	Директор; ЗДУД; педагогически съветник; класни ръководители	В края на всеки срок и годишно

X. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ И ОЦЕНКА

- брой и дял на отсъствията по уважителни и неуважителни причини;
- динамика на отсъствията спрямо предходния срок и учебна година;
- брой идентифицирани ученици в риск и брой случаи с предприети мерки;
- брой ученици, включени в индивидуална подкрепа, консултации и занимания по интереси;
- брой проведени срещи и консултации с родители;
- брой ученици, при които се отчита подобрене в посещаемостта;
- брой случаи на предотвратено преждевременно напускане;
- брой реинтегрирани ученици и устойчивост на повторното им включване;
- данни за участието на учениците в училищни дейности и усещането им за принадлежност към училищната общност.

XI. ОТЧИТАНЕ И АКТУАЛИЗИРАНЕ

Изпълнението на програмата се проследява текущо. В края на всеки учебен срок се извършва анализ на основните показатели, на предприетите мерки и на постигнатите резултати. При необходимост се планират коригиращи действия.

Програмата е отворен документ и може да бъде допълвана и актуализирана при промяна на нормативната уредба, при установяване на нови рискови фактори или при необходимост от въвеждане на по-ефективни мерки.

XII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Програмата се прилага от всички педагогически специалисти и служители, ангажирани с обучението, възпитанието, подкрепата и управлението на учениците. Реализирането на заложените мерки се основава на екипната работа, уважението към ученика и партньорството с родителите и институциите.

Настоящата училищна програма е приета на Педагогически съвет (17.IX.2021г.) и остава отворена за допълване и актуализиране.

